

tia hac ultima appellaverit, non prohibebitur reus illius adherere appellationi, licet aliàs provocare non valeret: quoniam regulare est, ut prohibitus appellare, possit adversarii adherere appellationi quoad ea solum super quibus provocatum est. Salgad. *sup. num. 65.* Scacc. *d. limit. 1. ex n. 50.* & faciunt ad præmissa per me adnotata *Variar. lib. 1. cap. 2. à n. 29.*

Ad Num. 7.

- 30 Litis pendentia super restitutione minoris, vel cujusque privilegiati, non remoratur executionem trium sententiarum conformium, quod est satis controversum, ut constat ex traditis per Scacc. *q. 19. remed. 2. ex num. 95.* & Lancellot. *sup. cap. 18. à n. 81.* qui limitat in continenti de læsione apparuerit, cui subscribunt Flor. Diaz *Practicar. lib. 1. q. 5. n. 58.* Joan. Garc. *de Nobilit. gloss. 6. §. 2. num. 18.* Azeved. *in l. 2. num. 4. tit. 19. lib. 4. Recop.* Quando restitutio in integrum postulata sententia executionem impedit, ex professo docent Flores Diaz, ac Lancellotus, Instrumenti publici executione suspenditur, si intra decennium læsio comprobetur. Azeved. *in l. 1. n. 175. tit. 21. lib. 4. Recop.* ubi quod eadem impediendum instrumenti executionem, quæ sententia.

Ibi: Quia sententia Principis.

- 31 Sententia Principis executioni traditur, etiam si adversus illam in integrum restitutio postuletur. Joan. Garc. *sup. num. 22.* Flor. Diaz. *num. 60.* Cald. Pereyra *in l. si curatorem, verb. Per quod, num. 26. C. de in integr. restit. Lancell. ex num. 101.* Barbosa *collect. cap. Suscitata. num. 3. eod. tit.* Verum hæc, ac præcedens resolutio venit restringenda, si ex executione damnum inferretur irtractabile, ut in simili observat Marant. *de ordin. judicior. part. 6. act. ult. num. 58.* & colligitur ex præmissis *suprà, num. 7.*

Verf. Decimotertio.

- 32 Controvertitur, utrum Clericus in Sacris triplici sententia conformi in causa civili damnatus, si inopiam probet, gaudeat privilegio capitis. Odoardus, *de solution.* ut scilicet non teneatur, nisi quantum commode solvere possit, nec excommunicari, aut in carcerem detrudi ob æs alienum permittatur, ut videre est apud Barbof. *in collect. ibi, num. 16.* & apud me *Variar. lib. 1. cap. 2. num. 70.* Affirmativam cum Præfide nostro sustinent Molin. *de just. & jur. tract. 2. disp. 571. num. 23.* Guttier. *de juram. confirmat. part. 2. cap. 27. num. 31.* & alii apud Barbofam, qui ait non concedi istud beneficium quoad solutionem expensarum.

Ad Num. 8.

- 33 Constitutio dictæ Clementinae I. ampliatur, ut sit servanda etiam cum ex lege vel statuto à duabus sententiis conformibus non licet provocare, quoniam nec exceptio nullitatis earum executionem impedit. Salgad. *d. cap. 16. num. 69.* Scaccia *quest. 17. limit. 1. num. 67.* & *quest. 19. remed. 1. conclus. 4. num. 4.* qui alios laudaverit.
- 34 Verum mihi satis dubia ea videtur ampliatio; nam cum ea constitutione novum jus inducatur, ut correctoria restringi debet, ipsius forma ad

unquam observata, argumento legis *Præcipimus 32. in fin. C. de appellat.* nec de casu ad casum extendi permittitur, maxime diversitatis militante ratione, ut cum pluribus tradidi *Variar. lib. 1. cap. 14. num. 8.* Cum igitur lex numerum trium sententiarum desideret, quare duas sufficere asseverabimus, quod tacite videtur exclusum. Præterea illud decretum nititur fraudis præsumptione in opponente nullitatem, ex conformitate trium judicum, quæ non ita urget, cum duæ tantum sententia præceserunt. Nec facit ad rem prohibitio appellationis, quoniam non valet augere, aut generare malitiæ conjecturam, ut propter illam nullitatis dicendæ auxilium denegetur, contra communes juris antiqui regulas, quibus appellare prohibitus, ad dicendum de nullitate admittitur. Scac. *de appellat. quest. 17. limit. 1. num. 55.* & *quest. 19. conc. 2. num. 1. vers. Est tamen.* apud quem alii. Guaz. *defens. 36. cap. 19. num. 7.* Quod sine exceptione procedit, ita ut licet à sententia Principis provocandi nulla sit concessa facultas, tamen adversum ipsam de nullitate dicens audiatur. Scacc. *quest. 19. remed. 1. concl. 2. num. 10.* & de qua nullitate agere liceat, declarat à num. 19. Vant. *de nullit. tit. an qualibet sententia, num. 12.* & 13. Lancellot. *de attentat. cap. 17. num. 59.*

SUMMARIUM.

- 1 De recusatione scribentes congeruntur.
- 2 Recusatio definitur, & qui judices recusari possunt.
- 3 Recusatio in omni causa locum habet, ac cuique permittitur, & an per Principem possit prohiberi.
- 4 Judex ordinarius recusatus non removetur à causa cognitione, sed socium sibi adiungit de jure communi, & nostro Regio: quod limitatur num. 6.
- 5 Adjunctus recusatus an excludatur, & causa recusationis sit exprimenda.
- 7 Delegatus ad universitatem causarum abstinere non debet à causa cognitione, sed socium assumit: secus in delegato ad specialem causam, de jure communi.
- 8 Jure Canonico omnis judex per recusationem à cognitione prorsus excluditur.
- 9 Nostro regio jure nullus judex recusatus prohibetur de causa cognoscere, adjuncto suscepto: quod limitatur num. 10.
- 11 Ratio traditur, cur judices Cancellaria, & alii recusati omnino removeantur, & inferiores non utique, & num. 12.
- 13 Ad recusationem judicis ordinarii jusjurandum partis de suspitione sufficit.
- 14 Quando in recusatione desideretur causarum expressio, vel non, traditur regula generalis, & num. 15. & 16.
- 17 Recusationis causa unde originem trahant.
- 18 Non solum judices, sed & alii publicis numeribus fungentes possunt recusari.
- 19 Judex quo tempore recusari possit de Jure Canonico, & communi, & num. 20. 29. & 30.
- 21 Exceptiones admittuntur post tempus prescriptum ad eas objiciendas, si pars juramento testetur, antea in ipsius notitiam non pervenisse.
- 22 Exceptio dilatoria utrum admittenda de jure regio, lite jam contestata, & num. 23.
- 24 Advocatus afficitur pena, qui post liris contestationem opponit dilatoriam.

- 25 Quæ exceptiones post litem contestatam dilatoria objici queant.
- 26 Exceptio peremptoria utrum in quovis judicii statu admittatur de jure nostro, & communi.
- 27 Recusatio inferioris judicis apud nos quando allegatur, & num. 28.
- 30 Utrum recusans judicem, audiatur post conclusionem, & num. seqq.
- 33 Dilatoria, quæ orta est post litem contestatam, tunc proponi poterit.
- 34 Exceptio peremptoria post conclusum in causa num admittenda, & num. 35.
- 36 Praxis Hispania in recusandis judicibus Regalium Pretoriorum, remissivè.
- 37 Utrum ea praxis, & poena legis in non probantes recusationis causas, observari debeat in recusatione patroni Fisci, & num. seqq.
- 40 Apud nos recusatio semper admittitur, modo sententia pronuntiata non sit.
- 41 Judex Regii Pretorii intra quod tempus debeat recusari de Jure Regio.
- 42 Adversus omniam recusationem an minor sit restituendus, & num. 43. & 47.
- 43 Minor an restituatur ad accusandum.
- 44 Non restituatur ad objiciendos defectus contra electum.
- 45 Quid quoad retractum.
- 46 Utrum locus sit restitutioni adversus omniam allegationem dilatorie exceptionis.
- 48 De stylo recusationis judicium in foro Ecclesiastico.
- 49 Qui eligant arbitros, ut de causa recusationis cognoscant.
- 50 Causa omnia cum clausula, Quod si non omnes interesse, &c. uno ex delegatis recusato, reliqui de causa recusationis habent cognitionem.
- 51 Quid si apponatur clausula, Et eorum cuilibet, an arbitri eligendi, & num. 52. & 54.
- 53 Causa delegata cum clausula, Et eorum cuilibet, an omnes simul procedere valeant.

CAPUT XXVI.

- DE recusatione judicum agitur *titul. 10. lib. 2. tit. 16. lib. 4. Recop. tit. 5. lib. 3. Ordin. l. 22. tit. 4. part. 3.* quibus in locis Gregor. Lop. Didac. Per. & Azevedus, Tusch. *Practic. conclus. lit. I. conclus. 421. cum seqq.* Petr. Gregor. *Synt. agm. jur. lib. 49. cap. 3.* Mascard. *de probat. conclus. 953.* Carrasc. *in Recop. cap. 9.* Guazzin. *de defens. reor. def. 1. cap. 19. cum seqq.* Marant. *de ordin. judic. part. 6. act. 2. ex num. 14.* Farinac. *in fragment. lit. I. à num. 683.* Paz *in Praxi. tom. 1. temp. 10. num. 18. cum seqq. part. 6. cap. 1. §. unic. & tom. 2. part. 1. cap. 6. ex num. 4.* Rebuff. *ad Constit. Gall. tit. de recusat. part. 3.* Morl. *Empor. Fur. tit. de jurisd. omn. judic. in præmissis à num. 173.* Donel. *lib. 17. cap. 24. in fin. cum seq. ubi Ofuald. Bobadill. in post. lib. 3. cap. 8. ex num. 117.* Cur. Philip. *part. 1. §. 7. Monter. in Practic. tract. 5. tit. de recuf. Præs. & Auditor. Molin. de just. & jur. tract. 5. disp. 23.*
- 2 Est recusatio, Jurisdictionis, vel audientia causæ suspitionis proposita declinatio. Did. Per. *in leg. 1. tit. 5. lib. 3. Ordin. in princ. Morla num. 184.* inventa jure positivo ex ratione naturali. Didac. Per. *ibi:* censetur favorabilis, Donell. *d. cap. 24. in fin.* imò appellatione favorabilior, Petr. Greg. *num. 27.* & quoniam periculosum est coram suspecto iudice litigare, *cap. Cum inter. 5. de except.*

d. l. 22. partit. Petr. Greg. num. 29. & alii ex prælaudatis, pluresque congerit Barbofa *in d. cap. Cum inter, num. 3.* ideo regulariter omnes judices recusationis objici subjiciuntur Petr. Greg. *num. 22.* Carrasc. *num. 3.* Cabed. *part. 1. decis. 64. num. 3.* Guaz. *cap. 19. ex num. 11.* Molin. *num. 16.* exceptis tamen Summis Principibus, Concilio Generali, Inquisitoribus in Fidei causis, de quibus latè Carrasc. *ex num. 19.* Sed & judex, quem sibi aliquis impetravit, aut elegit, nisi causa postea supervenerit, recusari ab ipso nequit. Greg. Lop. *in l. 8. gloss. 7. tit. 10. part. 3.* Petr. Gregor. *ubi proxime, Mascard. num. 42.* Barbofa *collect. cap. Super questionum, num. 5. de offic. deleg. Morl. n. 190.* Molin. *num. 1.*

Ad hæc recusatio in omni causa, sive civili, sive criminali permittitur, ut ex præcatis juribus, ac Interpretibus constat: nulli litiganti denegatur, ita ut & excommunicato competat, *d. cap. Cum inter,* ubi Barbofa *num. 8.* Cur. Philip. *num. 1.* quæ ita sunt vera, ut licet Princeps causam committat cum clausula, Recusatione remota, restringi debeat ad frivolum, & absque rationabili causa. Barbof. *tract. de Clausul. claus. 131. num. 2.* Carrasc. *num. 339.* Didac. Per. *sup. vers. Est dubium utrum:* nec per Principem tolli posse scripsit Petr. Gregor. *num. 28.* Guaz. *sup. num. 5. cum seqq.* ubi limitat. At si expressim etiam legitima recusatio rescripto excludatur, justa suadente ratione, delegatus recusari nequit. Barbofa *num. 3.* Carrasc. *num. 340.* In dubio nunquam auxilium istud sublatum creditur. Barbofa *collect. c. Ad hæc, num. 9. de rescript.* ubi alii. Sunt aliqui casus, in quibus non est recusationi locus, quos refert Avendam. *de exeq. mandat. part. 2. cap. 23. à num. 11.* Is suspectus censetur judex, cui non adhibemus fidem, cui non turò nos committere putamus, arbitantes cum potius partes adversarii injuste, quam nostras justè sequentur. Petr. Greg. *num. 2.*

Ad Num. 1.

Judex ordinarius de jure communi, si recusatur, non omnino excluditur à causæ cognitione, sed idoneum socium sibi adiungere cogitur, ut recusantis suspicio conquiescat, nec præcisè Episcopos adhibendus, ut praxis observat. Gregor. Lop. *in l. 22. gloss. 9. tit. 4. part. 3.* Farinac. *num. 331.* Ofuald. *sup. cap. 25. lit. Q.* Cabed. *decis. 207.* num. 3. part. 1. Paz *d. temp. 10. num. 25.* Carrasc. *num. 72.* Marant. *sup. part. 4. disp. 5. num. 42.* Cur. Philip. *num. 12.* Azeved. *in l. unic. num. 27. tit. 16. lib. 4. Recop.* Pichard. *manud. ad prax. part. 1. §. 10. num. 5.* Morla *num. 204.* Idem est de jure nostro Regio, *l. 1. tit. 5. l. 3. Ordin. l. unic. tit. 16. lib. 4. Recopilar. Molin. num. 4. & 5.* & nostras prælaudati tradidere, de quo inferius *num. 9.*

Hic judex adjunctus eandem jurisdictionem ac principalis nanciscitur, sed recusari poterit, ac repelli: utrum verò causam exprimere oporteat, ambigitur. Affirmat Greg. Lop. *ubi proxime,* cui accessit author Curia Philippicæ. Aliud tenet Carrasc. *num. 345.* cujus opinionem usus comprobavit. At non esse removendum adjunctum in civilibus, imò tertium adjiciendum ex consensu judicis ordinarii, ac socii, tenet Azeved. *num. 30.*

Aliquando judex ordinarius debet omnino à causæ cognitione removeri, cum scilicet causa recusationis est talis, ut nec per socium satis consul-